

גוף נופל על קפיץ

עבודה בהגדרתה שווה ל $W = \int \vec{F} \cdot d\vec{r}$. במהלך הכיווץ, הכוחות הפועלים הם כוח הקפיץ כלפי מעלה, וכוח הכובד כלפי מעלה. נבחר מערכת צירים עם קואורדינטה y בכיוון מעלה, כאשר ראשיתה במישור הקפיץ הרפוי. עבודת הכובד היא:

$$W_g = \int_0^{-d} -mg dy = -mgy|_0^{-d} = mgd$$

עבודת כוח הקפיץ היא:

$$W_k = \int_0^{-d} k|y| dy = - \int_0^{-d} k dy = -\frac{ky^2}{2}|_0^{-d} = -\frac{kd^2}{2}$$

על מנת לקבל את מהירות המסה ברגע הפגיעה, נעזר בשיקולי אנרגיה. אנחנו יודעים את העבודה שנעשת על הגוף מרגע הפגיעה ועד עצירתו. לפי משפט עבודה - אנרגיה, זה ההפרש באנרגיה הקינטית. נסמן את מהירות הפגיעה ב v_0 :

$$\begin{aligned} K_i + W &= K_f \\ \frac{mv_0^2}{2} + mgd - \frac{kd^2}{2} &= 0 \\ v_0^2 &= \frac{k}{m}d^2 - 2gd \end{aligned}$$

העבודה שהכובד עושה מגובה h ועד הקפיץ, היא $W_g = mgh$. האנרגיה הקינטית בתחילה היא אפס, ובנקודת המפגש עם הקפיץ, היא לפי המהירות מהסעיף הקודם:

$$\begin{aligned} K_i + W &= K_f \\ 0 + mgh &= \frac{mv_0^2}{2} = \frac{kd^2}{2} - mgd \\ h &= \frac{k}{2mg}d^2 - d \end{aligned}$$

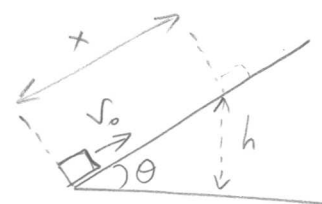
בשביל הסעיף האחרון, קודם כל נביע את d באמצעות h :

$$\begin{aligned} \frac{k}{2mg}d^2 - d - h &= 0 \\ d_{\pm} &= \frac{1 \pm \sqrt{1 + 4h \frac{k}{2mg}}}{\frac{k}{mg}} = \frac{mg}{k} \left(1 \pm \sqrt{1 + 4h \frac{k}{2mg}} \right) \end{aligned}$$

הפתרון הרלוונטי הוא זה עם סימן הפלוס. אם נכפיל את h נקבל:

$$\tilde{d} = \frac{mg}{k} \left(1 + \sqrt{1 + 2 \cdot 4h \frac{k}{2mg}} \right) = \frac{mg}{k} \left(1 + \sqrt{1 + 2 \cdot 4 \frac{k}{2mg} \left(\frac{k}{2mg}d^2 - d \right)} \right)$$

הגוף מקבל מהירות התחלתית v_0 ,
 מקדם החיכוך (קינטי וסטטי) μ .

א. יש למצוא את המרחק שהגוף יעלה
 עד שיעצר. נסמן מרחק זה ב- x .

בתרגיל זה בואו כוח שאינו משמתי החיכוך הקינטי,
 ולכן נצטרך להשם עבודה:

$$W_{f_k} = \Delta(E+U) = (E+U)_f - (E+U)_i;$$

כוח החיכוך הוא קבוע וגודלו:

$$f_k = \mu \cdot N = \mu mg \cos \theta$$

ולכן העבודה היא $W_{f_k} = -f_k \cdot x = -\mu mg \cos \theta \cdot x$

נבחר את מישור הייחוס בתחתית המדרון, כך שבהתחלה

$$(E+U)_i = \frac{1}{2} m v_0^2$$

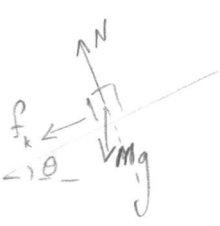
כוח - עזיבת הגוף - יק אנרגיה פוטנציאלית:

$$(E+U)_f = mgh = mgx \sin \theta$$

$$W_{f_k} = -\mu mg \cos \theta \cdot x = mgx \sin \theta - \frac{1}{2} m v_0^2$$

$$x(g \sin \theta + \mu g \cos \theta) = \frac{1}{2} v_0^2$$

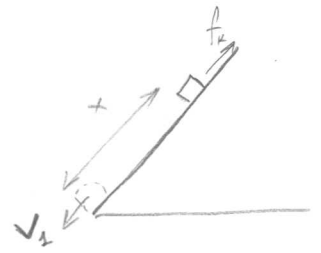
$$x = \frac{v_0^2}{2g(\sin \theta + \mu \cos \theta)}$$

ב. כעת, הגוף עובר מהתקן x במרחק 3 מטר מהנאיב;

$$W_{fr} = \Delta(E+U) = \frac{1}{2}mv_1^2 - mgx \sin \theta$$

$$-\mu mg \cos \theta x = \frac{1}{2}mv_1^2 - mgx \sin \theta$$

$$v_1^2 = 2gx (\sin \theta - \mu \cos \theta)$$

נציב את x שקיבלנו ב-א' ונקבל:

$$v_1^2 = 2g \cdot \frac{v_0^2}{2g (\sin \theta + \mu \cos \theta)} \cdot (\sin \theta - \mu \cos \theta)$$

$$\frac{v_0}{v_1} = \sqrt{\frac{\sin \theta + \mu \cos \theta}{\sin \theta - \mu \cos \theta}} = \sqrt{\frac{\tan \theta + \mu}{\tan \theta - \mu}}$$

ד. כאשר $\mu > \tan \theta$, נקבל בסוף הקובץ ביטוי שלילי. מזה עולה = קיבלנו לא פיזיקלי!

המשמעות היא שהחיכוך בצד מניע ובמקרה כזה הגוף יעצב לפני שיוציא את התותח!